

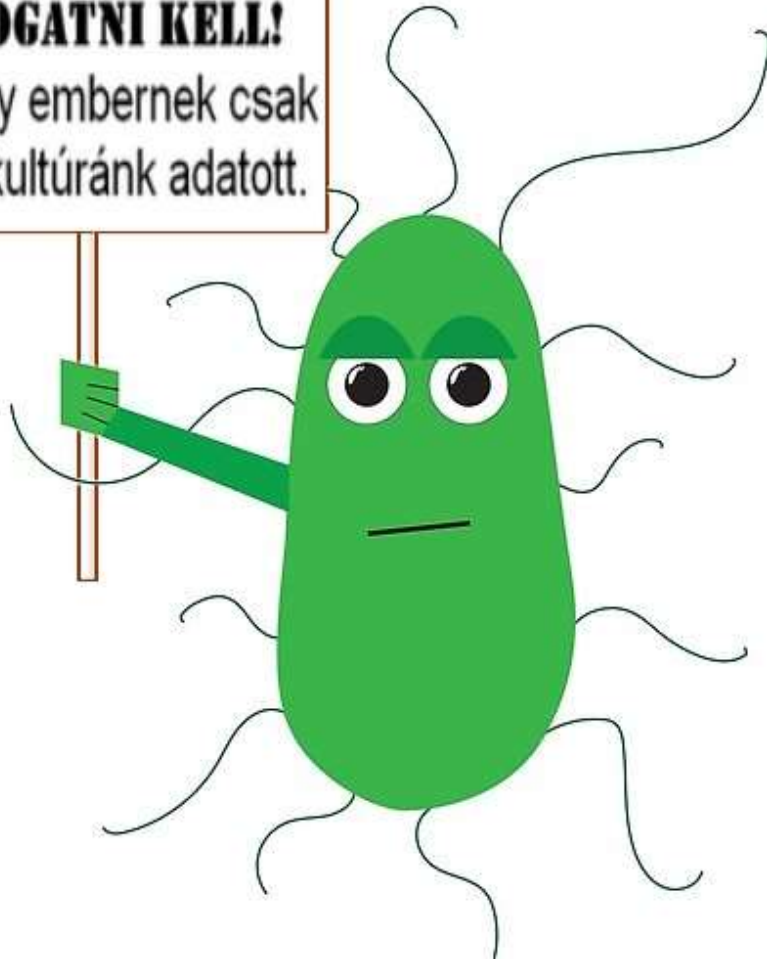

ÁLTALÁNOS ISMERETEK AZ INFEKCIÓKONTROLL KAPCSÁN

DR. PEM TERÉZ - RÁCZKÖVI RÉKA LÍDIA

BAKTÉRIUMOK

**A BAKTÉRIUMOKAT
TÁMOGATNI KELL!**
Néhány embernek csak
a mi kultúránk adatott.

- A Föld minden élőhelyén megtalálhatóak

- 40 millió/1gr

- 1 millió/1ml

- 10* sejt

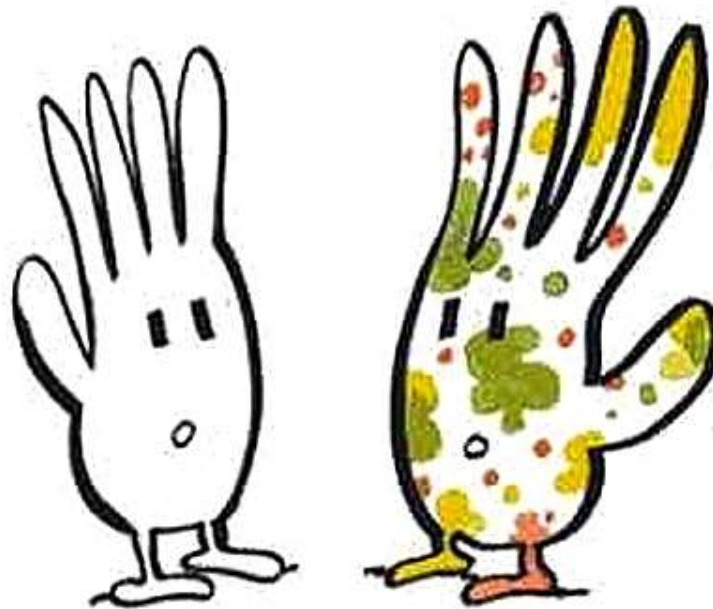
TÚLNYOMÓ RÉSZÜK ÁRTALMATLAN VAGY HASZNOS

FERTŐZŐ MEGBETEGEDÉST KIVÁLTÓ PATOGENEK (KÓROKOZÓK)

○ FERTŐZÉS (INFEKCIÓ)

speciális kórélettani folyamat, a kórokozó -
behatolása, - megtelepedése, - elszaporodása a
szervezetben - és a szervezetet válaszáadásra
készítése

JÁRVÁNYTANI JELLEMZŐK

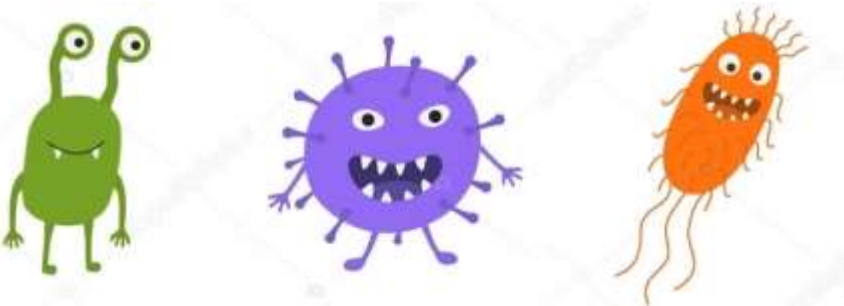
○ Kórokozók:

- baktériumok
- vírusok,
- Gombák
- Paraziták

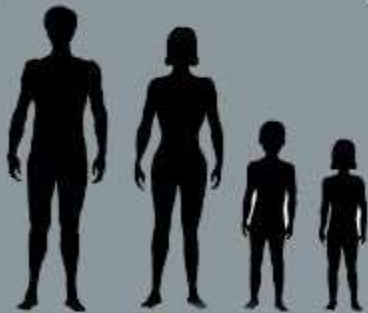

○ Terjedési mód:

- közvetlen terjedés (testi érintkezés)
- közvetett terjedés (testvéladék, levegő, por, víz, élelmiszer, szennyezett tárgyak útján)

A fertőzési lánc

Fogékony szervezet

Fertőző ágens

Rezervoár

Kilépési kapu

Belépési kapu

Terjedési mód

○ A kórokozók útja a szervezetben

- A fertőzés kapui (behatolási kapu)
 - a sérült vagy az ép bőr
 - a légutak
 - a tápcsatorna
 - az urogenitális szervek
 - a szem, száj, orr

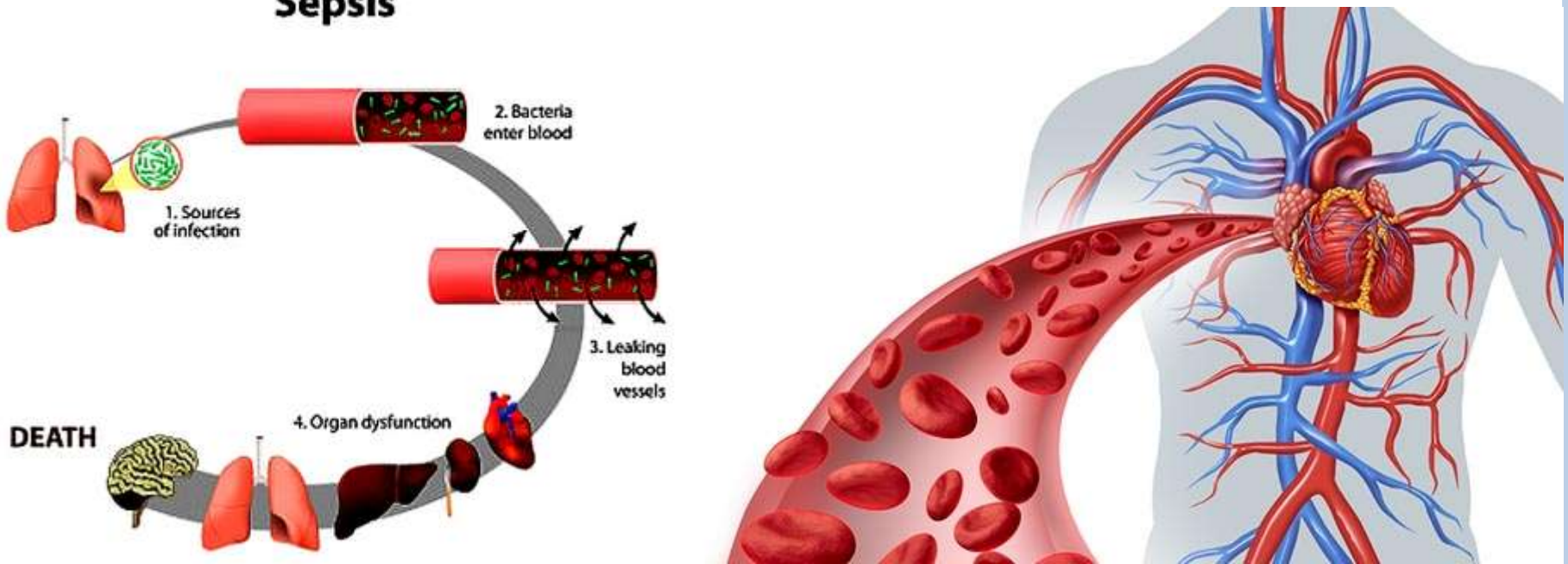
KI VAN KITÉVE A FERTŐZÉS VESZÉLYÉNEK?

- Mindenki!!!
 - Fokozottabb mértékben: idősek, fiatalok, immunszuppresszáltak, várandós nők, gyógykezelés alatt állók...stb.

- A fertőzés terjedése a szervezetben
 - A fertőzés a szervezetben a **nyirokerek** útján (limfogén terjedés) vagy a **vérárammal** (hematogén terjedés) terjed.
- A fertőző ágens szaporodása
 - A baktériumok elszaporodása a **vérben** általános fertőzést (szepszist) eredményezhet. A fertőző ágens az egyes szervekben áttételeket (gócokat) képezhet.

Sepsis

20/2009. (VI.18.) EÜM RENDELET

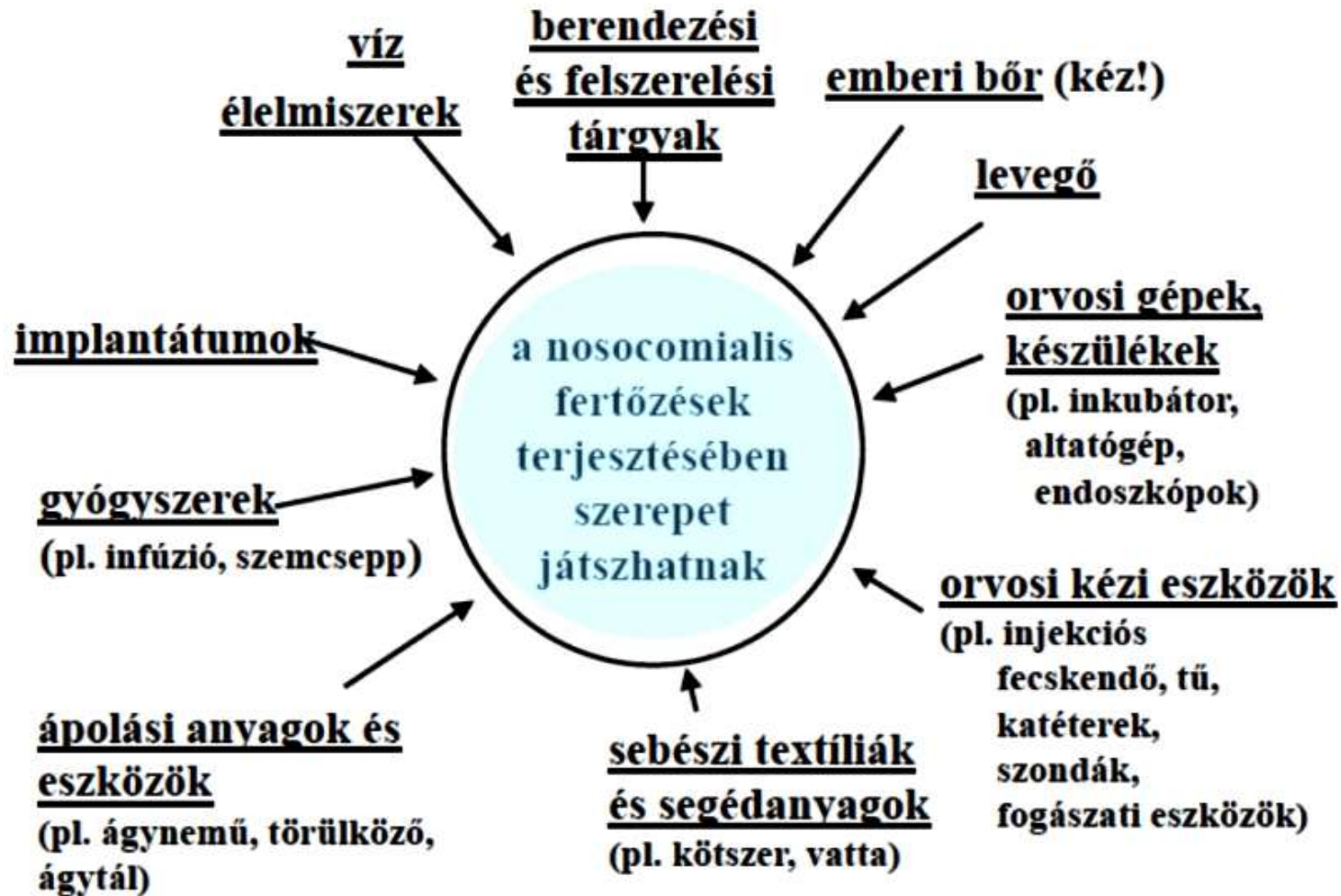
AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ FERTŐZÉSEK MEGELŐZÉSÉRŐL, E TEVÉKENYSÉGEK SZAKMAI MINIMUMFELTÉTELEIRŐL ÉS FELÜGYELETÉRŐL

○ Egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések Nosocomialis (kórházi) fertőzések

- Az **egészségügyi ellátás során** kialakult fertőzés, amely nem volt jelen a beteg felvételekor
- **Elbocsátás**t követően kialakult fertőzések!
- Első sorban az **ellátott betegek** körében DE! érintett lehet a **kórházi személyzet** és a **látogatók** is
- A **beteg felvételét követő 48-72 órán túl** jelentkező fertőzéses tünetek

A NOSOCOMIALIS FERTŐZÉSEK TERJEDÉSE

ANTIBIOTIKUM REZISZTENS TÖRZSEK

- A baktériumok azon tulajdonsága, hogy az antibiotikumok károsító hatására nem vagy csak kevéssé érzékenyek
 - Természetes (elsődleges) ellenállás
 - Szerzett (másodlagos) ellenállás

KÓRHÁZI SPECIALITÁSOK, MELYEK KEDVEZNEK A FERTŐZÉSEK KIALAKULÁSÁNAK, TERJEDÉSÉNEK

- Zárt környezet
- Nagyobb ágyszámú kórtermek
- Szociális helyiségek fokozott igénybevétele
- Invazív eszközös diagnosztikus és terápiás beavatkozások
- Antimikrobás szerek
- Személyzettel közeli és gyakori kontaktus
- Személyzet elégtelen száma

A NOSOCOMIALIS FERTŐZÉSEK HATÁSA

- Súlyosabb megbetegedés
- Hosszabb kórházi bennfekvés
- Hosszú távú károsodás
- Megnövekedett halálozás
- Többletköltség a kórháznak
- Magas személyi költség a páciensnek és a családjának

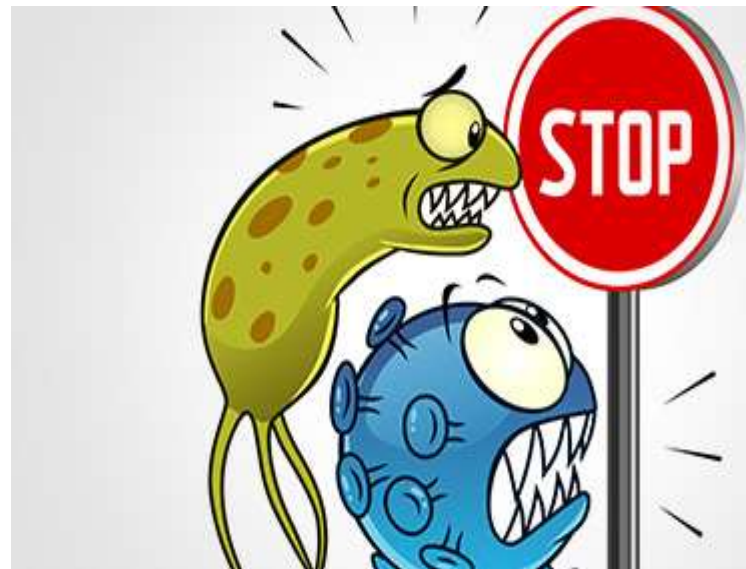
RIZIKÓFAKTOROK SZEREPE A NOSOCOMIÁLIS FERTŐZÉSEK KIALAKULÁSÁBAN

- Intrinsic rizikófaktorok (a fogékonyságot növelő tényezők a beteg részéről)
 - pl. idős kor, súlyos alapbetegség, immunszupresszió
- Extrinsic rizikófaktorok (kórházi ellátás során adódnak az intrinsic csoport komponenseihez)
 - pl. invazív diagnosztikus beavatkozások, hosszan tartó kórházi kezelés, elhúzódó műtét

○ Infekciókontroll

- az egészségügyi ellátással összefüggő fertőző betegségek kialakulásában szerepet játszó **tényezők** ismeretén, elemzésén alapuló fertőzések megelőzésére irányuló intervenciós tevékenység.

AZ INFEKCIÓKONTROLL TARTALMA

- 1.) surveillance:
 - információs rendszer
 - adatgyűjtést, elemzést, értelmezést, visszacsatolást és intervenciót tesz lehetővé
 - nosocomiális surveillance
 - mikrobiológiai surveillance
 - antibiotikum rezisztencia surveillance
 - antimikrobiális szerek felhasználásának és hasznosításának surveillance-e

AZ INFEKCIÓKONTROLL TARTALMA

- 2.) az egészségügyi ellátás folyamatainak –
 - elemzése
 - a kockázati tényezők meghatározása
 - a kockázatok minimalizálására irányuló helyi szabályozás kialakítása, bevezetése
 - valamint a végrehajtás ellenőrzése

AZ INFEKCIÓKONTROLL TARTALMA

- 3.) Prevenció – megelőző tevékenység
 - az 1.) és 2.) pontban leírt tevékenységek adatainak elemzése alapján helyi fertőzés-megelőzési stratégiák kidolgozása
 - a megelőző óvintézkedések és az izoláció szabályainak kidolgozása
 - környezeti infekciókontroll
 - a fertőtlenítés folyamatainak szabályozása
 - a steril anyag-eszköz ellátás módjának, folyamatainak szabályozása
 - az egészségügyi kártevőnek minősülő rovarok és rágcsálók elleni védekezés felügyelete

AZ INFEKCIÓKONTROLL TARTALMA

- 4.) a bejelentendő fertőző megbetegedések és a szolgáltatónál felderített sporadikus nosocomialis fertőzések regisztrálása, a szolgáltatónál felderített egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések járványügyi kivizsgálása, a szükséges járványügyi intézkedések megtétele, végrehajtásának felügyelete.
- 5.) a halmozottan előforduló fertőzések kivizsgálása, a járványok megelőzése/felszámolása, szükséges járványügyi intézkedések megtétele, végrehajtásának felügyelete

AZ INFEKCIÓKONTROLL TARTALMA

- 6.) közreműködés a helyi antibiotikum politika kialakításában (antibiotikum rezisztencia megelőzése)
- 7.) az egészségügyi dolgozók fertőzéseinek megelőzésére irányuló tevékenységek;
- 8.) a katasztrófa-, illetve pandémiás tervek kidolgozásában való részvétel;
- 9.) az egészségügyi dolgozók infekciókontroll tevékenységekkel kapcsolatos tervszerű képzése, továbbképzése;
- 10.) infekciókontroll terv elkészítése

GYAKORIBB FERTŐZÉSEK ÉS KÓROKOZÓK

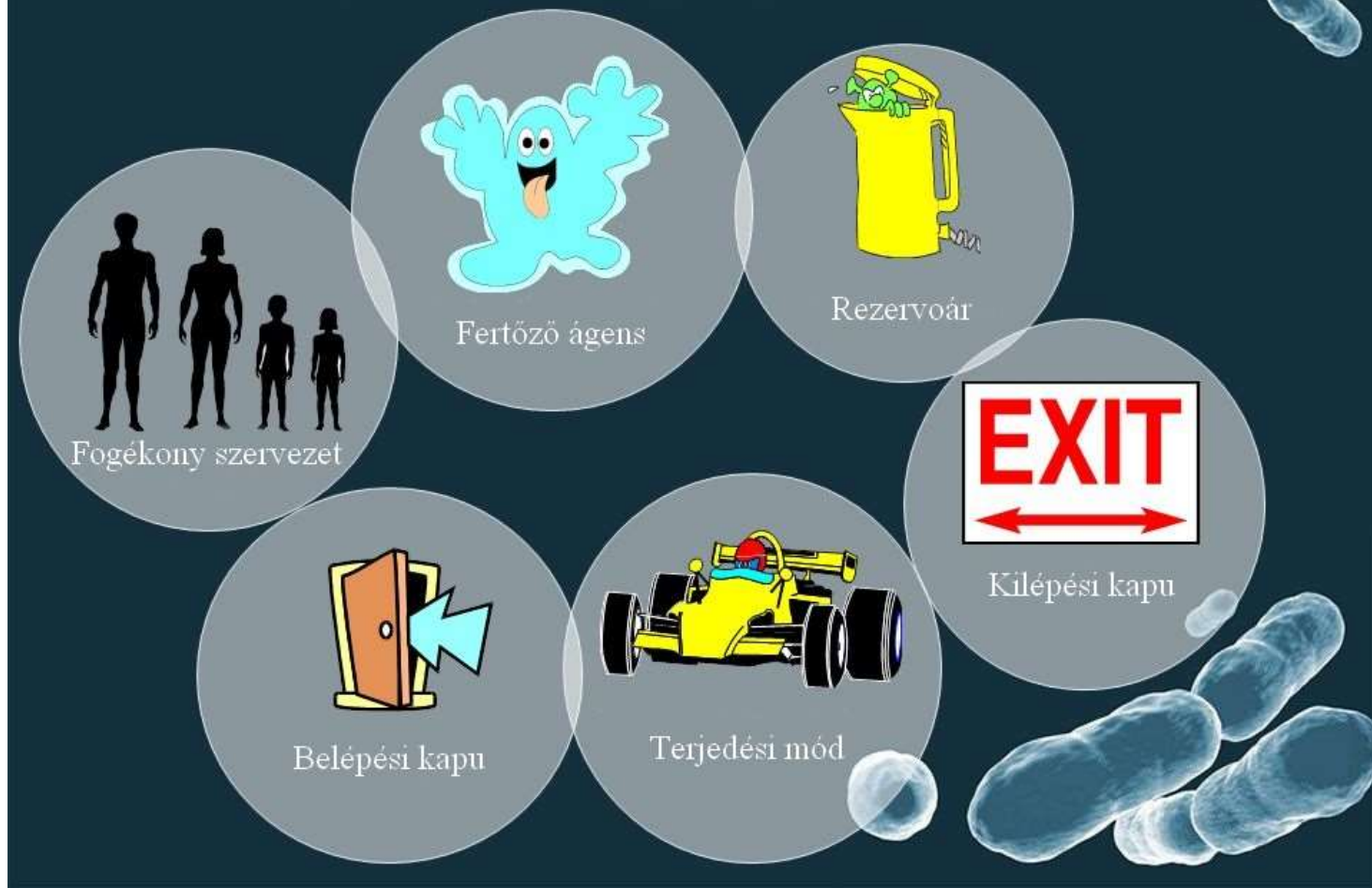
- Centrális katéterrel összefüggő véráramfertőzések
- Ér-katéterrel összefüggő véráramfertőzések
- Lélegeztetéssel összefüggő pneumonia
- Hólyagkatéterrel összefüggő húgyúti fertőzések
- Műtéti sebfertőzések

Veszélyes kórokozók:

- MRSA
- ESBL termelő kórokozók
- MACI
- MPAE
- CDI
- VRE

A fertőzési lánc

Elmélet Gyakorlat

A FERTŐZÉSI LÁNC MEGSZAKÍTÁSA

- A hordozó betegek minél előbb történő azonosítása → SZŰRÉS!
- Izoláció
 - Korlátozott lehetőségek (esetleg kohorsz)
 - Ellátással kapcsolatos személyzeti problémák
- Védőeszközök
 - Kesztyű
 - Maszk
 - Köpeny...
- Higiénia betartása
- Bőrön sebek, vágások
- Védőoltások
- **Kézhygiéne, kézfertőtlenítés**

"Stay back, you guys! This stuff has killed 99.99% of our fellow germs!"

SURVEILLANCE MINDENNAPI GYAKORLATA KÓRHÁZUNKBAN

- Mikrobiológiai **mintavétel** (saját labor)
- Mikrobiológiai **eredményről** értesülés (telefon)
- „**Értesítő**” az adott osztály felé (ov. Főorvos, ov. Vezető ápoló), protokollok betartása
- Heti megbeszéléseken menedzsment **tájékoztatása** (Ápolási Igazgató Asszony)
- Epidemiológiai **kivizsgálás**, adatok rögzítése (vizsgálati lap kitöltése)
- **Epidemiológiai diagnózis** (infekció, kolonizáció; nosocomiális vagy behurcolt, hordozó)
- Szükség esetén jelentés az OSZIR NNSR-be
- Éves szinten osztályokra lebontva **visszajelzés**

20/2009. (VI.18.) EÜM RENDELET MÓDOSÍTÁSAI (LEGUTÓBB 2018-BAN)

- Személyi feltételek???
- Infekciókontroll kapcsolattartó személy (oszt.vez. Ápoló – hányadik funkció?)
- Kockázatértékelési Adatlapok – magas kockázat, és utána mit csináljunk?
- Havonta IIAB ülés – valóban ez a megoldás?
- 2019-ben Új Módszertani levelek (nagy mennyiségű külön dokumentáció)

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

